DIGI- JA VÄESTÖTIETO-VIRASTO

VERO SKATT

# *Kuolinpesän asioiden hoito uudistuu vuonna 2027*

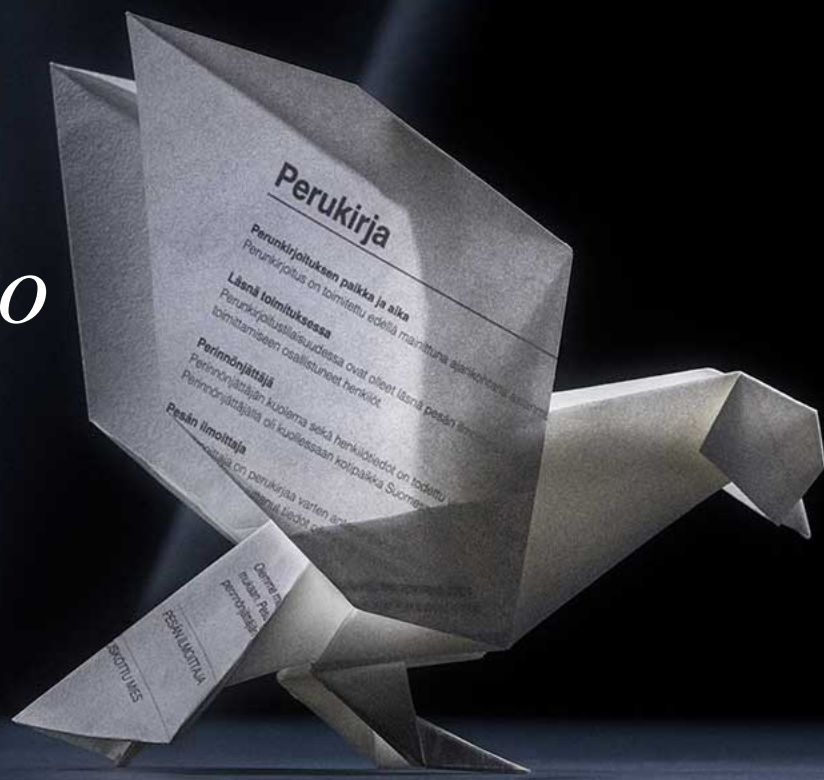

# *Sisällys*


1. Kuolinpesän asioita voi hoitaa sähköisesti
2. Kuolinpesän osakasrekisteri ja Suomi.fi-valtuudet
3. Vastuulliset henkilöt
4. Perintöveroilmoitus ja perukirja
5. Kuolinpesän veroasiat
6. Esimerkkejä asioinnista
7. Taustatietoa uudistuksesta




DIGI- JA VÄESTÖTIETO-VIRASTO

VERO SKATT

# *Kuolinpesän asioita voi hoitaa sähköisesti*

*Läheisen kuoleman jälkeen kuolinpesän asioita hoidetaan jatkossa OmaVerossa.*

oma/vero



DIGI- JA VÄESTÖTIETO-VIRASTO

VERO SKATT

# *Kuolinpesän osakkaat ja valtuutetut voivat kirjautua OmaVeroon ja asioida uudessa, erillisessä osiossa*

- **Kirjautumisen mahdollistavat kuolinpesän osakasrekisteri ja Suomi.fi-valtuudet.**
  - Kuolinpesän osakasrekisteri sisältää tietoja kuolinpesistä ja osakkaista, ja mahdollistaa tiedon sähköisen hyödyntämisen ja kuolinpesän sähköisen asioinnin.

- **OmaVerossa voi muun muassa**
  - **tilata kuolinpesän osakastiedot**
  - **ilmoittaa, kuka toimii kuolinpesän ilmoittajana ja yhteyshenkilönä**
  - **tehdä perintöveroilmoituksen ja perukirjan.**

- Palveluun voidaan tuoda tietoja vainajan varallisuudesta. Niitä voi hyödyntää perintöveroilmoituksen ja perukirjan laatimisen tukena.
- Kaikki osakkaat voivat katsella tietoja, mutta vain kuolinpesän ilmoittaja tai valtuutettu voivat muokata niitä.

- Kuolinpesän osakasrekisteri mahdollistaa lisäksi sen, että **kuolinpesän yhteyshenkilö** pääsee OmaVerossa rajoitetusti vainajan elinaikaisiin tietoihin. Niitä ovat tulo- ja kiinteistöverotuksen tiedot kuolinvuotta edeltävästä vuodesta alkaen.
  - Näin kuolinpesän yhteyshenkilö voi hoitaa OmaVerossa myös kuolinpesän kiinteistö- ja tuloverotusasioita.

# *Mikä muuttuu?*

| Tilanne nyt | Tavoite 2027 |
|---|---|
| Omaisten pitää tilata sukuselvitykset kuolleen henkilön perillisistä väestötietojärjestelmästä ja kirkkojen rekisteristä. | Tiedot kuolinpesän osakkaista voi tilata OmaVerossa. Kuolinpesän ilmoittaja voi muokata tietoja. |
| Perukirjaa varten pitää kerätä tietoja varoista ja veloista eri lähteistä. Perukirja tehdään paperilla ja se toimii veroilmoituksena. | OmaVerossa on esitäytettyjä tietoja vainajan varallisuudesta. Kuolinpesän ilmoittaja vastaa tietojen täydentämisestä ja niiden oikeellisuudesta. |
| Perukirjaan liittyvät kuitit ja asiakirjat ovat tyypillisesti paperia ja yhden osakkaan hallussa. | OmaVeroon voi tallentaa kuitteja ja asiakirjoja, jolloin kaikki osakkaat ja valtuutetut näkevät ne. |
| Kuolinpesän puolesta perunkirjoitusta hoitava taho tekee perukirjan paperilla toimeksiantosopimuksella. | Kuolinpesän ilmoittaja voi antaa Suomi.fi-valtuuden perukirjan ja perintöveroilmoituksen tekemiseen OmaVerossa. |
| Kuolinpesä joutuu toimittamaan sukuselvityksiä ja valtakirjoja useille tahoille. | Kuolinpesän osakas voi tulostaa todistuksen OmaVerosta.<br>Jatkossa myös muut julkishallinnon ja yksityissektorin organisaatiot voivat hyödyntää kuolinpesän osakasrekisterin tietoja ja Suomi.fi-valtuuksia, jolloin tarve paperisille dokumenteille vähentyy. |
| Tyypillisesti yksi henkilö hoitaa kuolinpesään liittyviä asioita ja tiedot ovat hänen hallussaan. | Kaikilla osakkailla on näkyvyys kuolinpesän tietoihin OmaVerossa, mutta asioita hoitaa joko kuolinpesän ilmoittaja tai hänen valtuuttamansa taho. |
| Tavallinen kuolinpesä, jolla ei ole Y-tunnusta, voi hoitaa tulo- ja kiinteistöveroasioita vain paperilla. | Kuolinpesän yhteyshenkilö voi hoitaa OmaVerossa myös kuolinpesän kiinteistö- ja tuloverotusasioita. Yhteyshenkilö pääsee OmaVerossa rajoitetusti vainajan elinaikaisiin tietoihin kuolinvuotta edeltävästä vuodesta alkaen. |

# *Mitä uudistus tarkoittaa käytännössä?*

## Kuolinpesän osakkaille ja ammattilaisille

Kuolinpesän osakastietoihin ja perintöverotukseen liittyviä asioita hoidetaan yhdessä paikassa.

Kuolinpesän varallisuustietoja on OmaVerossa esitäytettynä ja rakenteisessa muodossa. Niistä on apua, kun tekee palvelussa perintöveroilmoituksen ja perukirjan.

Perintöveroilmoituksen tekeminen OmaVerossa on vaivatonta ja asiat sujuvat nopeammin kuin paperilomakkeilla.

Kuolinpesän ilmoittaja voi valtuuttaa yrityksen tai henkilön Suomi.fi:ssä.

Kuolinpesän osakkailla on yhdenvertainen näkyvyys kuolinpesän osakastietoihin sekä perintöveroilmoitukseen ja perukirjaan liittyviin tietoihin OmaVerossa.

OmaVeroon voi tallentaa kuolinpesään liittyviä tiedostoja, kuten kuitteja ja asiakirjoja.

## Viranomaisille ja muille organisaatioille

Organisaatio voi saada tietoonsa kuolinpesän yhteystiedot. Kuolinpesän voi tavoittaa Suomi.fi-viesteillä.

Eri organisaatiot voivat helpottaa kuolinpesän asiointia palveluissaan hyödyntämällä kuolinpesän osakasrekisterin tietoja.

# *Mitä uudistus tarkoittaa eri toimijoille?*

## Kuolinpesän osakas

- Kuolinpesän osakkaat hoitavat osakastietoihin, perintöveroilmoitukseen ja perukirjaan liittyvät asiat OmaVerossa.
- Kuolinpesän osakkaat voivat hyödyntää OmaVerossa olevia varallisuustietoja perintöveroilmoituksen ja perukirjan tekemisessä.
- Kuolinpesän ilmoittajana toimiva osakas voi valtuuttaa Suomi.fissä yrityksen tai henkilön, joka voi täydentää osakasrekisterin tietoja sekä tehdä perintöveroilmoituksen ja perukirjan OmaVerossa.
- Uudistus koskee vain niitä kuolinpesiä, jotka muodostuvat lakiuudistuksen voimaantulon jälkeen.

## Perunkirjoitusta hoitava ammattilainen

- Ammattilainen tarvitsee Suomi.fi-valtuuden asiointia varten. Hän voi pyytää valtuutta tai kuolinpesän ilmoittaja voi antaa sen Suomi.fissä.
- Sähköinen asiointipalvelu ja osakastiedot helpottavat ja nopeuttavat työtä.
- Ammattilaisen tarve vastata osakkaiden kysymyksiin vähenee, kun kaikilla on yhdenvertainen näkyvyys kuolinpesän tietoihin OmaVerossa.

## Sidosryhmä

- Organisaatio voi hyödyntää osakasrekisterin tietoja omissa prosesseissaan joko Suomi.fi-valtuuksien avulla tai osakasrekisterin rajapintojen kautta. Kuolinpesä voi toimittaa osakastiedot myös paperisena todistuksena.
- Tavoitteena on, että asiakkaan ei tarvitse asioida papereiden kanssa eri luukuilla, vaan osakasrekisterin tietoja hyödynnetään palvelutilanteissa sähköisesti.

# *Mitä hyötyä uudistuksesta on?*

Asioita on helpompaa ja nopeampaa hoitaa.

Tietojen luotettavuus sekä kustannustehokkuus paranevat.

Papereiden käsittely, lähettely ja arkistointi vähenee.

DIGI- JA VÄESTÖTIETO-VIRASTO

VERO SKATT

# *Kuolinpesän osakasrekisteri ja Suomi.fi-valtuudet*

# *Kuolinpesän osakasrekisteri*

- Osakasrekisterissä on laajasti kuolinpesään ja sen osakkaisiin liittyviä tietoja, muun muassa:
  - kuolinpesän osakkaat kuolinpesän elinkaaren eri vaiheissa
  - tieto testamentista
  - kuolinpesän yhteyshenkilö
  - kuolinpesän ilmoittaja
  - muut kuolinpesään liittyvät roolit.
- Kuolinpesän ilmoittaja voi päivittää osakasrekisteriin tietoja.

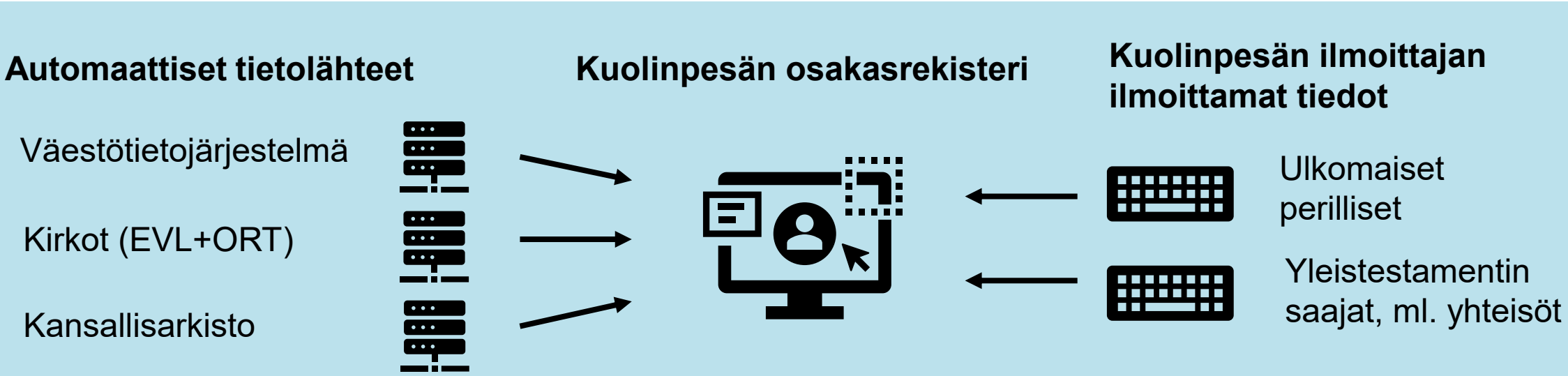

# Osakasrekisterin tiedon lähteet ja päivittäminen

**Digi- ja väestötietovirasto**

**Päivittäin:**
- VTJ – perittävän ja osakkaiden perustiedot
- VTJ – henkilöiden yhteystiedot
- Holhousasioiden rekisterin tiedot

**Kuolinhetken tieto:**
- Avioehtoasioiden rekisteristä
- Avio-oikeusasioiden rekisteristä

Automaattisesti

**Suomen evankelis-luterilainen kirkko**

**Suomen ortodoksinen kirkko**

**Kansallisarkisto**

Osakkaiden perustiedot haetaan tarvittaessa.

Automaattisesti

**Kuolinpesän ilmoittaja lisää OmaVerossa mm.**

- Ulkomainen perillinen
- Yleistestamentin saaja
- Tieto testamentista
- Tieto avio-oikeudesta
- Kuolinpesän yhteyshenkilö
- Kuolinpesän lakkaaminen

Käsin

**Oikeusrekisterikeskus**

**Ulosottolaitos**

**Kun päätös tehdään:**
- Tieto pesänselvittäjästä
- Osakkaan pesäosuuden ulosmittaus ja sen peruuttaminen

Automaattisesti

**Verohallinto**

Tieto perunkirjoituksesta

Automaattisesti

**KUOLINPESÄN OSAKASREKISTERI**



DIGI- JA VÄESTÖTIETO-VIRASTO

VERO SKATT

# *Suomi.fi-valtuudet – sujuvampaa asiointia kuolinpesän puolesta*

**Kuolinpesä voi asioida ja valtuuttaa ammattilaisen asioimaan Suomi.fi-valtuuksia hyödyntävissä palveluissa.**

- Kuolinpesän osakas voi asioida sähköisissä palveluissa ilman erillistä Suomi.fi-valtuutta.
- Kuolinpesän ilmoittaja voi valtuuttaa henkilön tai yrityksen hoitamaan asioita OmaVerossa.
- Valtuuden voi antaa omatoimisesti Suomi.fissä.

**Palveluntarjoaja voi Suomi.fi-valtuuksilla sujuvoittaa asiointia kuolinpesän puolesta sähköisissä palveluissa.**

- Asiointioikeus perustuu joko henkilön rooliin kuolinpesän osakasrekisterissä tai Suomi.fi-valtuuksissa annettuun valtuuteen.
- Suomi.fi-valtuudet välittää yksinkertaisella rajapintakyselyllä asiointipalvelulle tiedon asioijan oikeudesta hoitaa kuolinpesän asioita.
- Asiointipalvelu voi asettaa tarpeellisiksi näkemiään ehtoja puolesta-asioinnin sallimiselle tai rajoittamiselle.

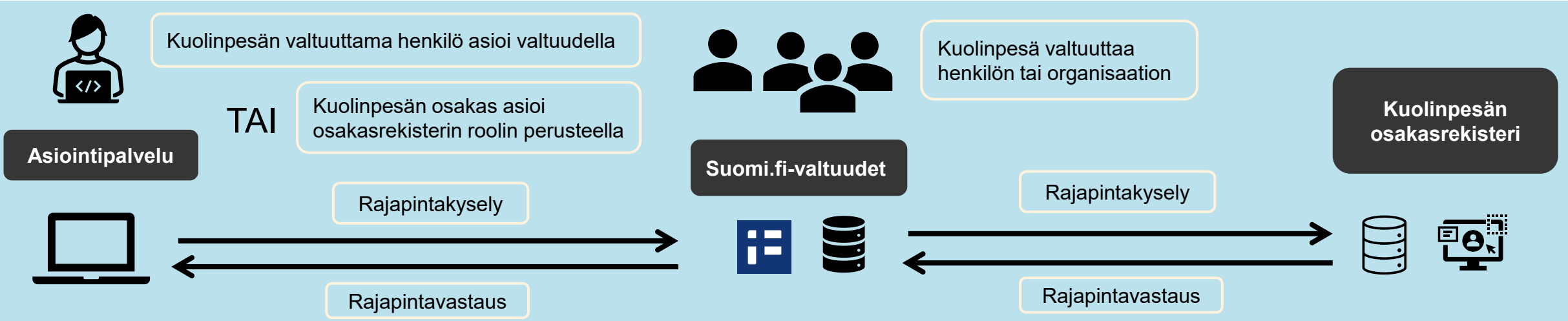

# *Vastuulliset henkilöt*

# *Kuolinpesän ilmoittaja*

Kuolinpesän ilmoittaja

- tarkastaa osakastiedot, täydentää ja muokkaa niitä sekä vakuuttaa tiedot oikeiksi
- vastaa perukirjaan tarvittavien tietojen ilmoittamisesta, esimerkiksi kuolinpesän varojen ja velkojen ilmoittamisesta
- antaa perintöveroilmoituksen.

Kuolinpesän ilmoittaja on jatkossakin se henkilö, joka hoitaa pesän omaisuutta tai muuten perehtynyt parhaiten sen tilaan.

Kuolinpesän ilmoittajan velvollisuudet päättyvät, kun perukirja ja perintöveroilmoitus on tehty ja lähetetty Verohallintoon. Sen jälkeen hän voi edelleen ylläpitää osakastietoja.

# *Kuolinpesän yhteyshenkilö*

Kuolinpesä voi ilmoittaa yhteyshenkilöksi yhden kuolinpesän osakkaan. Yhteyshenkilö voi olla sama henkilö kuin kuolinpesän ilmoittaja.

- Kuolinpesän yhteyshenkilö saa kuolinpesän postin.
- Yhteyshenkilön kautta esimerkiksi viranomaiset voivat ottaa yhteyttä kuolinpesään. Yhteyshenkilölle voi lähettää myös Suomi.fi-viestejä.
- Eri toimijat saavat kuolinpesän yhteyshenkilön tiedot, jos heillä on oikeus saada ne käyttöönsä.
- Yhteyshenkilön yhteystiedot ovat kuolinpesän osakasrekisterissä.
- Kuolinpesän yhteyshenkilö voi hoitaa kuolinpesän veroasioita OmaVerossa, esimerkiksi täydentää kuolinpesän esitäytetyn veroilmoituksen.

# *Valtuutettu yritys tai henkilö*

Kuolinpesän ilmoittaja voi valtuuttaa Suomi.fi:ssä yrityksen tai henkilön hoitamaan perunkirjoitukseen ja perintöveroilmoitukseen liittyviä asioita.

Valtuutettu voi kirjautua OmaVeroon Suomi.fi-valtuuden avulla ja tallentaa sinne kaikki tarvittavat tiedot.

Valtuutettu ei kuitenkaan voi vakuuttaa OmaVerossa ilmoittamiaan tietoja oikeiksi vaan se on kuolinpesän ilmoittajan tehtävä.

# *Perintöveroilmoitus ja perukirja*

# *Perintöveroilmoitus ja perukirja*

## Esitäytetyt tiedot

- OmaVerossa on esitäytettyjä tietoja perinnönjättäjän varallisuudesta.
- Niistä on apua, kun palvelussa laatii perintöveroilmoituksen ja perukirjan.

## Perintöveroilmoitus OmaVerossa

- Perintöveroilmoitus on uusi veroilmoitus, jonka kuolinpesän ilmoittaja antaa yhteisesti perinnönsaajien nimissä.
- Perintöveroilmoitus valmistuu OmaVerossa samojen tietojen perusteella, joita voi hyödyntää myös perukirjan tekemiseen.
- Perintöverotus perustuu perintöveroilmoituksen tietoihin.

## Perukirja OmaVerossa

- OmaVerossa voi laatia perukirjan.
- Jos perukirja on laadittu muualla, sen voi lähettää OmaVeron kautta.
- Perukirja on perintöveroilmoituksen liite.
- Verohallinto säilyttää perukirjoja.

## Asiointi paperilla

- Jos ei voi asioida OmaVerossa, perintöveroilmoitus pitää antaa paperilomakkeella.
- Esitäytettyjä tietoja ei ole silloin käytettävissä.
- Perintöveroilmoituksen liitteenä pitää toimittaa perukirja.

# *Kuolinpesän veroasiat*

# *Kuolinpesän yhteyshenkilö voi jatkossa hoitaa kuolinpesän veroasioita OmaVerossa*

## Veroilmoitukset

- Kuolinpesän yhteyshenkilö voi OmaVeroon kirjautumisen jälkeen siirtyä hoitamaan niitä veroasioita, joista vainaja oli elinaikanaan vastuussa.
- Yhteyshenkilö voi täydentää kuolinpesän esitäytetyn veroilmoituksen ja kiinteistöveroilmoituksen sekä hakea ja maksaa ennakkoveroa.

## Rajoitettu näkyvyys

Käytännössä kuolinpesän yhteyshenkilö pääsee näkemään OmaVerossa vainajan henkilökohtaiseen tuloverotukseen ja kiinteistöverotukseen liittyvät veroasiat kuolinvuodelta ja kuolemaa edeltävältä verovuodelta sekä kaikki kuolinvuoden jälkeiset asiat.

## Yhteyshenkilö asioi

- Kuolinpesän veroasioita pääsee OmaVerossa katselemaan ja veroilmoituksia antamaan vain se henkilö, joka on merkitty kuolinpesän yhteyshenkilöksi kuolinpesän osakasrekisteriin.
- Jos yhteyshenkilö vaihtuu, asiointioikeus siirtyy uudelle yhteyshenkilölle.

## Yhteyshenkilö pitää osakkaat ajan tasalla

Kuolinpesän yhteyshenkilöllä on vastuu pitää muut kuolinpesän osakkaat selvillä asioista, joita hän hoitaa OmaVerossa kuolinpesän puolesta.

# *Esimerkkejä asioinnista*

# *Asiakkaan asiointipolku*

## Omaisen kuolema

- Hakee tietoa ja ohjeita Läheisen kuolema -oppaasta, vero.fi:stä ja dvv.fi:stä.
- Saa viestin siitä, että kuolinpesän asiointi OmaVerossa on avautunut kuolinpesän osakkaille.

## Asioinnin aloittaminen OmaVerossa, osakastiedot

- Merkitsee kuolinpesän ilmoittajan.
- Tarvittaessa valtuuttaa asianhoitajan.
- Tilaa ja saa osakastiedot.
- Ylläpitää ja muokkaa osakastietoja.
- Lisää kuolinpesän yhteyshenkilön.
- Vakuuttaa osakastiedot oikeiksi.
- Näkee osakkaiden tiedot (perunkirjoitukseen saakka).

## Perukirja ja perintöveroilmoitus

- Tarkastelee, päivittää ja täydentää esitäytettyjä varallisuustietoja.
- Lisää vähennykset, esim. hautajaiskulut.
- Laatii perukirjan perunkirjoitusta varten.
- Allekirjoittaa perukirjan.
- Muodostaa perukirjan ja perintöveroilmoituksen ja lähettää ne Verohallintoon.

# *Kuolinpesän palvelupolku*

Kuolinpesän asiointi OmaVerossa

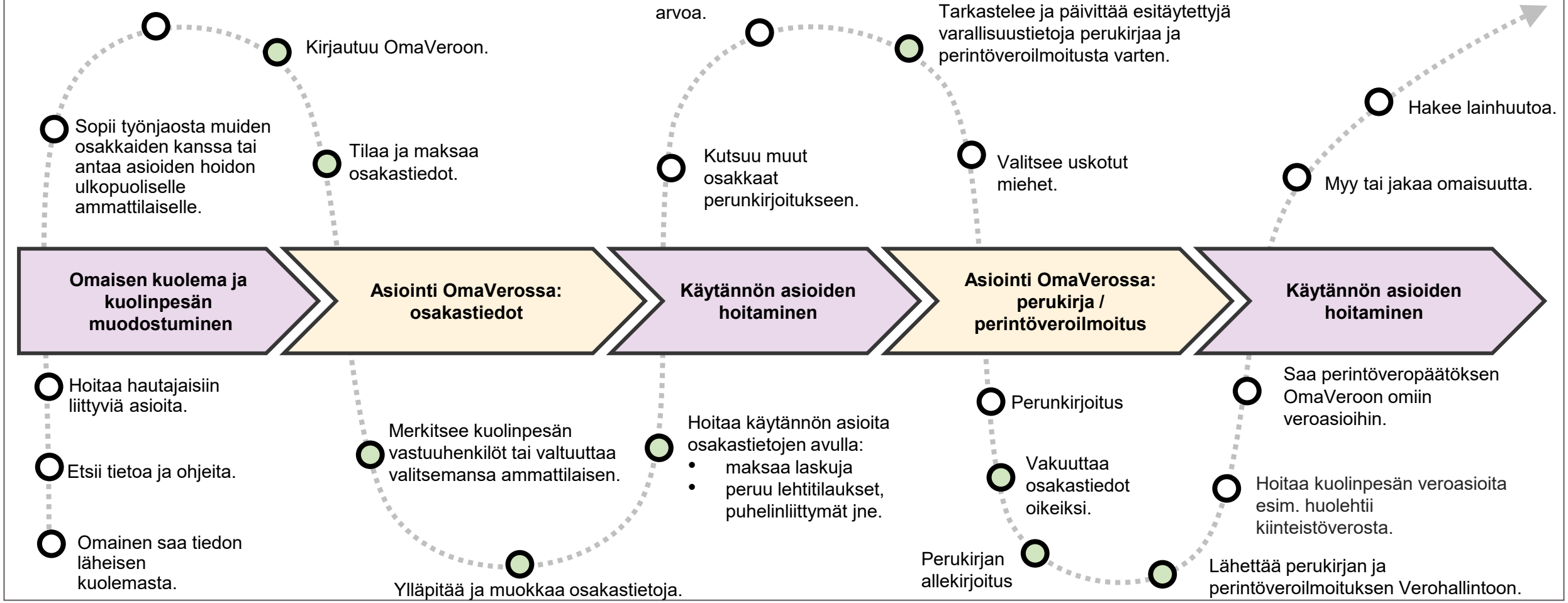




DIGI- JA VÄESTÖTIETO-VIRASTO

VERO SKATT

# *Taustatietoa uudistuksesta*

# Uudistuksen taustat tiivistetysti

- Edesmenneen omaisen asioiden vaivaton hoito -ohjelma perustuu pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan ja Suomen digitaalisen kompassin tavoitteisiin elämäntapahtumalähtöisen digitalisaation edistämisestä.
- Ohjelman toimeenpanosta, rahoituksesta ja siihen sisältyvien kehityshankkeiden kokonaiskoordinaatiosta vastaa valtiovarainministeriö.
- Ohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi valtiovarainministeriö tekee yhteistyötä Digi- ja väestötietoviraston, Verohallinnon ja oikeusministeriön kanssa.
- Ohjelman toteuttamiseen liittyy tiiviisti laaja sidosryhmäkenttä, johon kuuluu viranomaisia, yksityisyrityksiä ja järjestöjä.

## *Ohjelmaan liittyvät tahot*

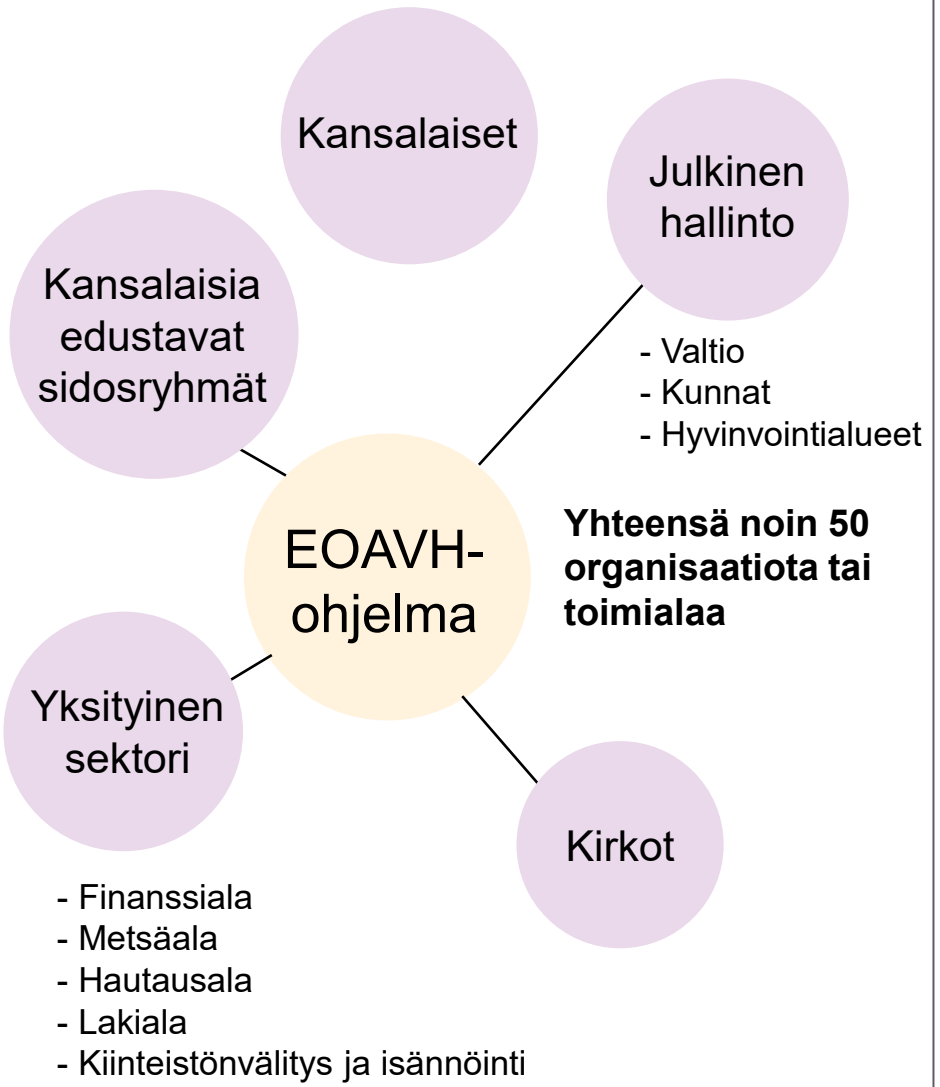




DIGI- JA VÄESTÖTIETO-VIRASTO
VERO SKATT

# *Toteutus ja alustava aikataulu*

| | 2025 | 2026 | 2027 |
|---|---|---|---|
| **DVV, Verohallinto, VM ja OM** | Palvelujen määrittely ja toteutuksen valmistelu.<br>Sidosryhmätyö ja viestintä.<br>Lainsäädäntötyö.<br>EOAVH-lakipaketin lausuntokierros syksyllä. | Lainsäädäntötyö.<br>Kuolinpesän osakasrekisterin toteuttaminen.<br>Suomi.fi-valtuuksien ja Suomi.fi-viestien rajapintojen toteutus.<br>OmaVeron ja muiden Verohallinnon palveluiden toteutus ja testaus. | Lainsäädäntö voimaan.<br>Uudet kuolinpesät rekisteriin.<br>Asiointi OmaVerossa avautuu uusille kuolinpesille.<br>Organisaatioiden palvelut käyttöön.<br>Ohjelman toimikausi päättyy 31.12.2027. |
| **Sidosryhmät** | Uudistukseen perehtyminen ja yhteydenpito | • Tekniset valmiudet<br>• Prosessien valmiudet<br>• Henkilöstön osaaminen<br>• Asiakasohjauksen valmiudet<br>• Tekninen toteutus ja testaukset | • Palveluiden käyttöönotto<br>• Uudistetuista toimintatavoista viestiminen |

# *Vastuut toteutusvaiheessa*

**Digi- ja väestötietovirasto vastaa**

- kuolinpesän osakasrekisterin kehitystyöstä ja ylläpidosta
- Suomi.fi-valtuuksien kehitystyöstä
- Suomi.fi-viestien kehitystyöstä
- organisaatioille tarjottavasta tuesta osakasrekisterin, Suomi.fi-valtuuksien ja Suomi.fi-viestien käyttöönottoon ja hyödyntämiseen.

**Verohallinto vastaa**

- OmaVeroon rakennettavien palveluiden kehitystyöstä ja ylläpidosta
- perintöverotuksesta ja verotusjärjestelmien kehittämisestä ja ylläpidosta.

# *Kiitos.*

DIGI- JA VÄESTÖTIETO-VIRASTO

VERO SKATT

suomi.fi/laheisen-kuolema | vero.fi/omaisenkuolema